

ΟΔΗΓΟΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΓΟΝΕΙΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ, ΠΑΡΟΧΕΣ &
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΟΔΗΓΟΥ

- 1 Στόχος οδηγού
- 2 Γνωματεύσεις & Διαδικασία
- 3 Αποζημιώσεις Θεραπειών
- 4 Αξιολόγηση από ΚΕΔΑΣΥ
- 5 Αξιολόγηση από ΚΕΠΑ
- 6 Συνοπτικά Δικαιώματα
- 7 Στρατιωτική Θητεία
- 8 Αυτισμός & Εργασία
- 9 Συχνές Ερωτήσεις

ΟΔΗΓΟΥ

Αυτός ο οδηγός δημιουργήθηκε για να ενημερώσει, καθοδηγήσει και υποστηρίξει τους γονείς παιδιών που χρειάζονται ειδική εκπαιδευτική και θεραπευτική υποστήριξη.

Τι θα βρείτε σε αυτόν τον οδηγό:

- ✓ Πληροφορίες για γνωματεύσεις και πώς να τις αποκτήσετε
- ✓ Βήμα-βήμα οδηγίες για την αποζημίωση θεραπειών από τον ΕΟΠΥΥ
- ✓ Χρήσιμες πληροφορίες για τα ΚΕΔΑΣΥ και ΚΕΠΑ
- ✓ Συχνές ερωτήσεις & συμβουλές για να διευκολυνθεί η διαδικασία

Οι διαδικασίες για να λάβει ένα παιδί την κατάλληλη υποστήριξη μπορεί να φαίνονται περίπλοκες. Αυτός ο οδηγός έχει στόχο να τις απλοποιήσει και να σας δώσει τα εργαλεία για να διεκδικήσετε τα δικαιώματα του παιδιού σας με σιγουριά και γνώση.

Οι πληροφορίες αυτού του οδηγού βασίζονται στα ισχύοντα δεδομένα κατά τον χρόνο συγγραφής. Νομοθεσίες, διαδικασίες και παροχές **ενδέχεται να αλλάξουν**, γι' αυτό συνιστάται πάντα η προσωπική έρευνα και η επικοινωνία με τους αρμόδιους φορείς.

ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΕΙΣ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Πότε να Ανησυχήσω & Πώς Ξεκινά η Διαδικασία

Ως γονείς, είναι φυσικό να **παρατηρούμε και να ανησυχούμε** για την ανάπτυξη του παιδιού μας. Μερικές φορές, μικρές διαφοροποιήσεις στην επικοινωνία, τη μάθηση ή τη συμπεριφορά μπορεί να είναι **μέρος της φυσιολογικής ανάπτυξης**, αλλά άλλες φορές μπορεί να δείχνουν ότι το παιδί χρειάζεται επιπλέον στήριξη.

Πότε να ανησυχήσω;

Μπορεί να χρειαστεί να ζητήσετε μια **επαγγελματική αξιολόγηση** αν παρατηρήσετε ότι το παιδί:

- Δυσκολεύεται στην επικοινωνία (αργεί να μιλήσει, έχει περιορισμένο λεξιλόγιο)
- Δυσκολεύεται στην προσοχή και τη συγκέντρωση
- Αντιμετωπίζει μαθησιακές δυσκολίες (π.χ. δυσκολία στην ανάγνωση, γραφή, μαθηματικά)
- Έχει έντονες συναισθηματικές μεταπτώσεις ή ξεσπάσματα
- Δυσκολεύεται στην κοινωνική αλληλεπίδραση (αποφεύγει την επαφή, δεν παίζει με άλλα παιδιά)
- Έχει αισθητηριακές (υπερευαισθίες/υποευαισθησίες) ή κινητικές δυσκολίες
- Έχει δυσκολίες στην αυτονομία και στις Δραστηριότητες Καθημερινής Ζωής (ΔΚΖ).

1. Ρωτάω το σχολείο

Αν το παιδί είναι σε σχολική ηλικία, μιλάω με τον/την **εκπαιδευτικό της τάξης** ή τον/την **σχολικό ψυχολόγο (αν υπάρχει)**. Μπορούν να μου δώσουν πληροφορίες για το αν οι δυσκολίες εμφανίζονται και στο σχολικό περιβάλλον.

2. Ρωτάω την/τον παιδίατρο

Η/Ο παιδίατρος μπορεί να με καθοδηγήσει αν οι δυσκολίες είναι αναπτυξιακές, συναισθηματικές ή μαθησιακές και αν χρειάζεται παραπομπή σε κάποιον ειδικό.

3. Επισκέπτομαι ειδικό ιατρό

Ανάλογα με το τι παρατηρείται, η παιδίατρος μπορεί να μας παραπέμψει σε:

- ✓ Αναπτυξιολόγο
- ✓ Παιδοψυχίατρο
- ✓ Παιδονευρολόγο

4. Λαμβάνω γνωμάτευση & προχωράω στη διαδικασία

Αν κριθεί απαραίτητο, ο ειδικός ιατρός θα εκδώσει **ιατρική γνωμάτευση**, η οποία θα είναι η βάση για περαιτέρω υποστήριξη.

 Συμβουλή: Αν έχετε αμφιβολίες, **μη διστάσετε να ρωτήσετε έναν ειδικό**. Όσο πιο έγκαιρα εντοπιστούν οι δυσκολίες, τόσο καλύτερα μπορούμε να υποστηρίξουμε το παιδί μας!

Οι γνωματεύσεις είναι απαραίτητες για τη διάγνωση και τη λήψη υποστήριξης (θεραπειών, επιδομάτων, εκπαιδευτικών προσαρμογών κλπ.). Η διαδικασία εξαρτάται από την ηλικία του παιδιού, τον τύπο της δυσκολίας και τον φορέα που θα εκδώσει τη γνωμάτευση.

1. Ποιοι φορείς εκδίδουν γνωματεύσεις;

Οι γνωματεύσεις μπορούν να εκδοθούν από:

- Δημόσια Νοσοκομεία & Παιδοψυχιατρικά Κέντρα
  - Παιδοψυχίατροι, Αναπτυξιολόγοι, Παίδονευρολόγοι
- Ιδιώτες Ιατροί (Παιδοψυχίατροι, Αναπτυξιολόγοι, Παίδονευρολόγοι)
- ΚΕΔΑΣΥ (Κέντρα Διάγνωσης, Αξιολόγησης & Υποστήριξης)
  - Αφορά μαθητές και σχετίζεται με εκπαιδευτικές προσαρμογές
- ΚΕΠΑ (Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας)
  - Για επιδόματα αναπηρίας και ασφαλιστικά δικαιώματα των παιδιών και των γονέων τους.

Ο ΕΟΠΠΥ, για τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις, δέχεται τις διαγνώσεις είτε από Δημόσιο είτε από Ιδιώτη Ιατρό. Τα ΚΕΔΑΣΥ και τα ΚΕΠΑ **ΔΕΝ** δίνουν γνωματεύσεις για ασφαλιστική χρήση.

Γνωματεύσεις μπορούν να δώσουν ΜΟΝΟ Ιατροί.

0-8 ετών - **Αναπτυξιολόγοι - Παιδοψυχίατροι**

9-18 ετών - **Παιδοψυχίατροι**

18 -(∞) ετών - **Ψυχίατροι**

2. Πότε είναι απαραίτητη η γνωμάτευση;

- Όταν υπάρχουν ενδείξεις αναπτυξιακών, μαθησιακών ή ψυχικών δυσκολιών
- Για την έναρξη θεραπευτικών παρεμβάσεων μέσω ΕΟΠΥΥ
- Για αιτήσεις σε ΚΕΠΑ για επιδόματα ή άλλες παροχές

3. Διαδικασία έκδοσης γνωμάτευσης

Από δημόσιο νοσοκομείο.

- Ραντεβού σε παιδοψυχίατρο ή αναπτυξιολόγο μέσω του νοσοκομείου
- Αξιολόγηση από διεπιστημονική ομάδα (αν απαιτείται) και σύσταση για θεραπείες ή όχι. Προσκομίζετε αναφορές προόδου αν υπάρχουν.
- Ο υπεύθυνος ιατρός καταθέτει μετά το ραντεβού μια αίτηση για γνωμάτευση στον ΕΟΠΥΥ και μετά από 1-2 μήνες συνήθως η επιτροπή του ΕΟΠΥΥ την εγκρίνει. Μόλις πάρει έγκριση μπορούν να κατατεθούν αιτήσεις αποζημίωσης στον φάκελο υγείας του ΕΟΠΥΥ.

Από ΚΕΔΑΣΥ

- Αίτηση του γονέα ή του σχολείου
- Αξιολόγηση από ψυχολόγο, ειδικό παιδαγωγό, κοινωνικό λειτουργό (1ο ραντεβού μόνο με γονείς για ιστορικό και στα επόμενα 1 ή 2 βλέπουν το παιδί)
- Έκθεση με συστάσεις για εκπαιδευτική υποστήριξη (π.χ. παράλληλη στήριξη, Ειδικό Εξατομικευμένο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα)

Από ΚΕΠΑ

- Υποβολή αίτησης για αξιολόγηση ποσοστού αναπηρίας μέσω του gov.gr
- Ιατρικός φάκελος από θεράποντα ιατρό.
- Απόφαση επιτροπής για ποσοστό αναπηρίας και δικαιώματα επιδομάτων

Η γνωμάτευση για τις θεραπείες μέσω ΕΟΠΥΥ έχει συγκεκριμένη διάρκεια ισχύος (4,6 ή 12 μήνες) και χρειάζεται ανανέωση για να συνεχιστεί η αποζημίωση.

Βήματα για την ανανέωση:

1. Επικοινωνία με τον θεράποντα ιατρό (παιδοψυχίατρο, αναπτυξιολόγο κλπ.) πριν τη λήξη της ισχύουσας γνωμάτευσης.
2. Συλλογή Εκθέσεων Προόδου από τους ειδικούς που παρακολουθούν το παιδί (λογοθεραπευτή, εργοθεραπευτή, ειδικό παιδαγωγό κ.λπ.). Οι ειδικοί χρειάζονται εύλογο χρονικό διάστημα (περίπου 15-20 ημέρες) για να συντάξουν σωστά και με προσοχή τις εκθέσεις. Οι εκθέσεις αυτές τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα συνέχισης των θεραπειών.
3. Νέα αξιολόγηση του παιδιού για να διαπιστωθεί η ανάγκη συνέχισης των θεραπειών.
4. Υποβολή της νέας γνωμάτευσης στον ΕΟΠΥΥ για έγκριση.
5. Συνέχιση των θεραπειών με τη νέα έγκριση.

Σημαντικό: Μην περιμένετε να λήξει η υπάρχουσα γνωμάτευση – ξεκινήστε τη διαδικασία 1-2 μήνες πριν, για να αποφύγετε κενά στην αποζημίωση των θεραπειών!

Γνωματεύσεις για τον ΕΟΠΥΥ από 18 ετών και μετά:

Ηλικιακό Όριο: Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ) αποζημιώνει θεραπείες ειδικής αγωγής (όπως λογοθεραπεία, εργοθεραπεία, ψυχοθεραπεία) έως τη συμπλήρωση των 18 ετών. Μετά τα 18 σε διαγνώσεις όπως ο αυτισμός (F.84.0) δίνεται παράταση έως τα 21 αλλά με μειωμένη αποζημίωση στο 50% περίπου.

ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ

Αποζημιώσεις Θεραπειών & Διαδικασία

Οι γονείς παιδιών με αναπτυξιακές δυσκολίες μπορούν να λάβουν οικονομική αποζημίωση για θεραπείες μέσω του ΕΟΠΥΥ. Αυτή η διαδικασία επιτρέπει στους γονείς να καλύψουν μέρος ή το σύνολο των δαπανών για υπηρεσίες όπως λογοθεραπεία, εργοθεραπεία, ατομικές ψυχοθεραπείες κ.α.

1. Ποιες θεραπείες καλύπτει ο ΕΟΠΥΥ;

Οι βασικές θεραπείες που αποζημιώνονται περιλαμβάνουν:

- ✓ Λογοθεραπεία
- ✓ Εργοθεραπεία
- ✓ Ειδική διαπαιδαγώγηση
- ✓ Ψυχοθεραπεία & συμβουλευτική γονέων

 Η ακριβής κάλυψη εξαρτάται από το κωδικό διάγνωσης που αναγράφεται στη γνωμάτευση.

2. Ποιο είναι το ποσό της αποζημίωσης;

Οι αποζημιώσεις ποικίλλουν ανάλογα με τη διάγνωση. Το ακριβές ποσό προκύπτει συνήθως από τα παρακάτω όπως τα έχει ορίσει ο ΕΟΠΥΥ.

- Λογοθεραπεία: 15€/συνεδρία (μέχρι 12 συνεδρίες/μήνα)
- Εργοθεραπεία: 15€/συνεδρία (μέχρι 12 συνεδρίες/μήνα)
- Ατομικές Ψυχοθεραπείες ή Θεραπείες Συμπεριφοράς: 15€/συνεδρία (μέχρι 10 συνεδρίες/μήνα).
- Ειδική Διαπαιδαγώγηση : 1.23 €/συνεδρία (μέχρι 10 συνεδρίες/μήνα).

▲ Τα παραπάνω ποσά αφορούν τη διάγνωση F.84.0 και ενδέχεται να αλλάξουν, γι' αυτό είναι καλό να ελέγχετε τα ισχύοντα όρια στον ΕΟΠΥΥ.

3. Διαδικασία αίτησης για αποζημίωση

Η διαδικασία αποζημίωσης από τον ΕΟΠΥΥ περιλαμβάνει 4 βασικά στάδια:

Βήμα 1: Έκδοση Ιατρικής Γνωμάτευσης

- Το παιδί πρέπει να έχει ιατρική γνωμάτευση από δημόσιο νοσοκομείο ή Ιδιώτη Ιατρό.

Βήμα 2: Καταχώρηση στη Συνταγογράφηση ΕΟΠΥΥ

- Ο ιατρός καταχωρεί τη γνωμάτευση ηλεκτρονικά στο σύστημα του ΕΟΠΥΥ.
- Ο γονέας λαμβάνει τον κωδικό ηλεκτρονικής έγκρισης.

Βήμα 3: Πραγματοποίηση των Θεραπειών

- Οι θεραπείες πραγματοποιούνται σε θεραπευτή ή κέντρο.
- Οι γονείς πληρώνουν τις συνεδρίες και λαμβάνουν απόδειξη & ημερολογιακή βεβαίωση παροχής υπηρεσιών με τις προδιαγραφές που έχει θέσει ο ΕΟΠΥΥ.

Βήμα 4: Υποβολή Αίτησης Αποζημίωσης

Ο γονέας καταθέτει/επισυνάπτει (μέσω του φακέλου υγείας - gov.gr) στον ΕΟΠΥΥ τα εξής:

- ✓ Ημερολογιακή Βεβαίωση από τον θεραπευτή για τις συνεδρίες
- ✓ Αποδείξεις πληρωμής
- ✓ Τους ΚΑΔ (κωδικοί αριθμών δραστηριότητας) του θεραπευτή η του Κέντρου.

💡 Η αποζημίωση κατατίθεται στον τραπεζικό λογαριασμό του γονέα μετά την έγκριση.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΗ ΑΠΟ ΚΕΔΑΣΥ

Το ΚΕΔΑΣΥ (Κέντρο Διάγνωσης, Αξιολόγησης & Υποστήριξης) είναι η αρμόδια δημόσια υπηρεσία που αξιολογεί μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και παρέχει υποστήριξη σε σχολικό πλαίσιο.

Η αξιολόγηση από το ΚΕΔΑΣΥ είναι δωρεάν και δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά να λάβουν τις απαραίτητες εκπαιδευτικές προσαρμογές ώστε να διευκολυνθεί η σχολική τους πορεία.

1. Ποιος μπορεί να απευθυνθεί στο ΚΕΔΑΣΥ;

Γονείς ή εκπαιδευτικοί που παρατηρούν δυσκολίες στο παιδί, όπως:

- ✓ Μαθησιακές δυσκολίες (π.χ. Δυσλεξία, Δυσαναγνωσία, Δυσορθογραφία)
- ✓ Διαταραχές λόγου & επικοινωνίας
- ✓ ΔΕΠ-Υ (Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής & Υπερκινητικότητας)
- ✓ Αναπτυξιακές διαταραχές (π.χ. ΔΑΔ, Αυτισμός)
- ✓ Συναισθηματικές ή συμπεριφορικές δυσκολίες
- ✓ Κινητικά ή αισθητηριακά προβλήματα που επηρεάζουν τη μάθηση

2. Ποιες παρεμβάσεις μπορεί να προτείνει το ΚΕΔΑΣΥ;

Το ΚΕΔΑΣΥ εκδίδει γνωμάτευση με προτάσεις υποστήριξης, όπως:

- Ειδικές μαθησιακές προσαρμογές (π.χ. επιπλέον χρόνος σε εξετάσεις, προφορική αξιολόγηση)
- Παράλληλη στήριξη (έγκριση ειδικού εκπαιδευτικού που στηρίζει το παιδί στο σχολείο)
- Φοίτηση σε Τμήμα Ένταξης (εξατομικευμένη διδασκαλία σε ειδικό τμήμα εντός του σχολείου)
- Παραπομπή σε Ειδικό Σχολείο (εφόσον κρίνεται απαραίτητο)
- Συνεργασία με ψυχολόγους & κοινωνικούς λειτουργούς για επιπλέον στήριξη

3. Πώς γίνεται η αίτηση στο ΚΕΔΑΣΥ;

Η διαδικασία μπορεί να ξεκινήσει:

- Από τον γονέα: Ο γονέας κάνει αίτηση αυτοπροσώπως ή ηλεκτρονικά στο ΚΕΔΑΣΥ της περιοχής του.
- Από το σχολείο: Οι εκπαιδευτικοί, σε συνεργασία με τους γονείς, προτείνουν αξιολόγηση όταν παρατηρούν δυσκολίες.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- ✓ Αίτηση γονέα ή σχολείου
- ✓ Πιστοποιητικό γέννησης του παιδιού
- ✓ Σχολική έκθεση εκπαιδευτικών (περιγραφή δυσκολιών)
- ✓ Οποιαδήποτε προηγούμενη γνωμάτευση (αν υπάρχει)

Διάρκεια διαδικασίας: Η αξιολόγηση μπορεί να διαρκέσει από 3 έως 12 μήνες, ανάλογα με τη λίστα αναμονής.

4. Ποια είναι τα δικαιώματα του παιδιού μου μετά την αξιολόγηση;

- Αν η γνωμάτευση αναγνωρίσει ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, το παιδί δικαιούται προσαρμογές & υποστήριξη στο σχολείο.
- Το σχολείο υποχρεούται να εφαρμόσει τις προτάσεις του ΚΕΔΑΣΥ.
- Οι γονείς μπορούν να ζητήσουν επανεξέταση αν θεωρούν ότι η γνωμάτευση δεν ανταποκρίνεται στις ανάγκες του παιδιού.

5. Τι γίνεται αν το σχολείο δεν εφαρμόζει τις προτάσεις του ΚΕΔΑΣΥ;

- Οι γονείς μπορούν να απευθυνθούν στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και να ζητήσουν παρέμβαση.
- Υπάρχει η δυνατότητα προσφυγής στον Συνήγορο του Παιδιού.
- Το παιδί έχει νόμιμο δικαίωμα στην υποστήριξη, και το σχολείο δεν μπορεί να την αρνηθεί.

6. Συχνές Ερωτήσεις για το ΚΕΔΑΣΥ

Πόσο καιρό ισχύει η γνωμάτευση του ΚΕΔΑΣΥ;

Ισχύει για όλη τη σχολική πορεία του παιδιού, εκτός αν χρειαστεί επανεξέταση λόγω αλλαγής των αναγκών του. Συνήθως δίνεται μέχρι το τέλος εκπαιδευτικής βαθμίδας

Μπορώ να κάνω αίτηση για αξιολόγηση αν το παιδί μου πηγαίνει σε ιδιωτικό σχολείο;

Ναι, το ΚΕΔΑΣΥ εξυπηρετεί όλους τους μαθητές, ανεξαρτήτως αν φοιτούν σε δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο.

Τι γίνεται αν διαφωνώ με την απόφαση του ΚΕΔΑΣΥ;

Μπορείς να ζητήσεις επανεξέταση ή δεύτερη αξιολόγηση σε άλλο ΚΕΔΑΣΥ ή να υποβάλεις ένσταση στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης.

ΑΙΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΚΕΠΑ

Τα ΚΕΠΑ (Κέντρα Πιστοποίησης Αναπηρίας) είναι η αρμόδια υπηρεσία που αξιολογεί και πιστοποιεί την αναπηρία ή τις χρόνιες παθήσεις ενός ατόμου.

Για τα παιδιά, η γνωμάτευση των ΚΕΠΑ μπορεί να χρησιμοποιηθεί για:

- ✓ Επιδόματα Αναπηρίας (ΟΠΕΚΑ)
- ✓ Φοροαπαλλαγές & κοινωνικά προνόμια
- ✓ Ειδικές παροχές υγείας & εκπαίδευσης
- ✓ Διευκολύνσεις για τους γονείς (άδειες, μειωμένα ωράρια εργασίας, σύνταξη)

1. Ποιος μπορεί να κάνει αίτηση στα ΚΕΠΑ;

Οποιοδήποτε παιδί με διάγνωση που μπορεί να οδηγήσει σε πιστοποίηση αναπηρίας, όπως:

- ✓ Διαταραχές αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ)
- ✓ Νοητική υστέρηση
- ✓ Σύνδρομο Down
- ✓ Κινητικές ή αισθητηριακές αναπηρίες
- ✓ Χρόνιες ασθένειες που προκαλούν λειτουργικές δυσκολίες

Η αίτηση γίνεται από τον γονέα ή τον νόμιμο κηδεμόνα.

2. Τι δικαιώματα προσφέρει η πιστοποίηση από τα ΚΕΠΑ;

Ανάλογα με το ποσοστό αναπηρίας, το παιδί και η οικογένεια μπορούν να έχουν δικαιώματα όπως:

- ✓ Επίδομα Αναπηρίας από τον ΟΠΕΚΑ (για ποσοστό $\geq 50\%$ ή 67%)
- ✓ Μειωμένο ωράριο εργασίας γονέων (για ποσοστό $\geq 67\%$)
- ✓ Φοροαπαλλαγές & μειώσεις σε τέλη (για ποσοστό $\geq 80\%$)
- ✓ Εκπτώσεις σε μετακινήσεις με ΜΜΜ (για ποσοστό $\geq 67\%$)
- ✓ Προτεραιότητα σε ειδικές εκπαιδευτικές δομές

3. Διαδικασία Αίτησης για τα ΚΕΠΑ

Η αίτηση γίνεται ηλεκτρονικά μέσω του gov.gr ή σε ΚΕΠ.

- ✓ Αίτηση πιστοποίησης αναπηρίας (υποβάλλεται μέσω gov.gr ή σε ΚΕΠ)
- ✓ Μετά την υποβολή της αίτησης ο γιατρός που σας παρακολουθεί συμπληρώνει ηλεκτρονικά τον ιατρικό εισηγητικό φάκελο. Μόλις ο γιατρός υποβάλλει ηλεκτρονικά τον ιατρικό εισηγητικό φάκελο, θα ενημερωθεί αυτόματα το ΚΕΠΑ, έτσι ώστε να ορίσει ραντεβού για αξιολόγηση του παιδιού από την Υγειονομική Επιτροπή.
- ✓ μέσω του Συστήματος Πιστοποίησης Αναπηρίας ορίζεται αρμόδια επιτροπή και ενημερώνεστε για την ημερομηνία εξέτασης του παιδιού με γραπτό μήνυμα (SMS) ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, είτε εγγράφως είτε τηλεφωνικά τουλάχιστον επτά (7) ημέρες πριν από αυτή την ημερομηνία.
- ✓ Αφού περάσετε την αξιολόγηση της επιτροπής ακολουθεί η εκδοση της γνωματευσης απο την πρωτοβάθμια Υγειονομική
- ✓ Γνωστοποίηση της απόφασης στην οικογένεια, η οποία αποστέλλεται και εμφανίζεται και στην πλατφόρμα του gov.gr

 Διάρκεια διαδικασίας: 1-6 μήνες, ανάλογα με την περιοχή και τη διαθεσιμότητα των επιτροπών.

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

1. Κοινωνικό τιμολόγιο ΔΕΚΟ.
2. Φορολογία.
3. Εκπτώσεις σε Μεταφορές (ΟΣΕ , αστικά , ακτοπλοϊκά).
4. Προγράμματα Κατασκηνώσεων / Κοινωνικού Τουρισμού.
5. Προτεραιότητα σε τράπεζες και σε δημόσιες υπηρεσίες.
6. Εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση με 5%.

ΘΗΤΕΙΑ

Τα άτομα με **διάγνωση αυτισμού** δικαιούνται **απαλλαγή από τη στρατιωτική θητεία (I/5)** σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία. **Προεδρικό Διάταγμα 11/2014 (ΦΕΚ 17/A/29-1-2014)** → Ορίζει ότι ο αυτισμός (κωδικός 347 στον **Πίνακα Νοσημάτων**) αποτελεί λόγο απαλλαγής από τη στράτευση.

[🔗 Δείτε το ΦΕΚ](#)

Νόμος 3421/2005 (ΦΕΚ 302/A/13-12-2005) → Καθορίζει τις διαδικασίες απαλλαγής για λόγους υγείας.

Άρθρο 13, παρ. 1α: Απαλλάσσονται όσοι κρίνονται ακατάλληλοι από την Υγειονομική Επιτροπή.

Άρθρο 32, παρ. 1: Τα άτομα με αυτισμό κατατάσσονται στην κατηγορία **I/5 (οριστική απαλλαγή)**.

Άρθρο 34, παρ. 3: Η Υγειονομική Επιτροπή είναι αρμόδια για την αξιολόγηση.

[🔗 Δείτε το Νόμο](#)

Διαδικασία απαλλαγής:

1. Η **Υγειονομική Επιτροπή** του στρατού εξετάζει τον φάκελο του στρατεύσιμου.
2. Η εξέταση μπορεί να γίνει είτε με **αυτοπρόσωπη παρουσία** είτε κατ' οίκον, αν το άτομο αδυνατεί να προσέλθει. (**Άρθρο 37, Ν. 3421/2005**)
3. Η απόφαση λαμβάνει υπόψη **γνωματεύσεις δημόσιων νοσοκομείων ή ΚΕΠΑ**.

[🔗 Δείτε περισσότερες λεπτομέρειες για τη διαδικασία](#)

💡 **Συμβουλή:** σε αρκετές περιπτώσεις αντίστοιχα δικαιώματα μεταφέρονται στον αδερφό

ΑΥΤΙΣΜΟΣ & ΕΡΓΑΣΙΑ

08

Αυτισμός & Εργασία: Δικαιώματα & Ευκαιρίες

Η ένταξη των ατόμων με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) στην αγορά εργασίας προστατεύεται από τη νομοθεσία και υποστηρίζεται από προγράμματα ένταξης και εξειδικευμένες δομές.

Νομική Προστασία & Δικαιώματα στην Εργασία

Νόμος 2643/1998 → Προστατεύει τα άτομα με αναπηρία στην αγορά εργασίας, προβλέποντας ποσοστώσεις στις προσλήψεις στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Νόμος 4997/2022 (Άρθρο 70) → Εισάγει πιλοτικό πρόγραμμα υποστηριζόμενης απασχόλησης για άτομα με αυτισμό.

Νόμος 4443/2016 → Απαγορεύει τις διακρίσεις στην εργασία λόγω αναπηρίας.

Προστασία για άτομα με αναπηρία ≥50% → Δικαιούνται πρόσβαση σε ειδικά προγράμματα και προστασία από απόλυση.

[!\[\]\(6059a5aa8b4ca7bb793408023d6c6e42_img.jpg\) Δείτε τη νομοθεσία εδώ](#)

Τα άτομα με αυτισμό μπορούν να εργαστούν στον δημόσιο & ιδιωτικό τομέα, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις για κάθε θέση.

Υπάρχουν δομές υποστήριξης που διευκολύνουν την πρόσβαση στην εργασία, όπως:

- Εξειδικευμένο Γραφείο Υποστηριζόμενης Απασχόλησης (ΕΓΥΑ) → Διασύνδεση ατόμων με αυτισμό με εργοδότες.
- JobsLink → Διαδικτυακή πλατφόρμα εύρεσης εργασίας για άτομα με ΔΑΦ.
- ΟΑΕΔ → Προγράμματα επιδοτούμενης απασχόλησης για εργοδότες που προσλαμβάνουν άτομα με αναπηρία.

Δικαιώματα εργαζομένων με πιστοποιημένη αναπηρία (≥50%)

- Προτεραιότητα στις προσλήψεις μέσω ΑΣΕΠ (κρατικές θέσεις με ποσόστωση)
- Προστασία από απόλυση λόγω αναπηρίας
- Μειωμένο ωράριο εργασίας
- Ειδικά προγράμματα επιδότησης μισθού & εργοδοτικών εισφορών

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Συχνές ερωτήσεις

- **Πόσος χρόνος χρειάζεται για την έγκριση της αποζημίωσης;**

1-2 μήνες, ανάλογα με τον φόρτο εργασίας του ΕΟΠΥΥ.

- **Τι γίνεται αν η αίτηση απορριφθεί;**

Ο γονέας μπορεί να κάνει ένσταση και να καταθέσει επιπλέον δικαιολογητικά.

- **Μπορώ να αλλάξω θεραπευτή ή κέντρο;**

Ναι

- **Καλύπτει ο ΕΟΠΥΥ θεραπείες σε ιδιωτικά κέντρα;**

Ναι

- **Θα δει ο εργοδότης τη διάγνωση του παιδιού μου;**

Όχι, εκτός αν το αποκαλύψει το ίδιο το άτομο. Οι εργοδότες δεν έχουν πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία εκτός αν ζητηθεί ειδική προσαρμογή στον χώρο εργασίας.

- **Σταματά η χορήγηση του επιδόματος με την ενάρξη εργασίας;**

Σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, τα άτομα με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) που έχουν πιστοποιημένο ποσοστό αναπηρίας 67% και λαμβάνουν προνοιακό επίδομα αναπηρίας από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ), μπορούν να εργαστούν χωρίς να διακοπεί το επίδομά τους. Η εργασία δεν αποτελεί λόγο διακοπής του επιδόματος, καθώς αυτό χορηγείται βάσει του ποσοστού αναπηρίας και όχι του εισοδήματος.

- **Υπάρχουν επαγγέλματα από τα οποία αποκλείονται άτομα με αυτισμό;**

Όχι γενικά, αλλά υπάρχουν επαγγέλματα που απαιτούν συγκεκριμένες ψυχολογικές & σωματικές αξιολογήσεις, όπως:

Σώματα Ασφαλείας (Αστυνομία, Πυροσβεστική, Λιμενικό, Στρατός) → Απαιτούν ιατρική εξέταση και ψυχολογική αξιολόγηση, που μπορεί να επηρεάσει την αποδοχή.

Επαγγέλματα Υψηλής Ευθύνης & Ταχύτητας Αντίδρασης → Π.χ. ελεγκτές εναέριας κυκλοφορίας, οδηγοί επαγγελματικών οχημάτων.

Η πρόσβαση σε αυτά εξαρτάται από την αξιολόγηση της ικανότητας του ατόμου και όχι από τη διάγνωση αυτή καθαυτή.

- **Μπορεί ένας εργοδότης να απορρίψει κάποιον λόγω αυτισμού;**

Όχι, η διάκριση λόγω αναπηρίας είναι παράνομη (Ν. 4443/2016).

- **Πώς μπορώ να βοηθήσω το παιδί μου να βρει δουλειά;**

- ✓ Ενημερωθείτε για τις ευκαιρίες μέσω ΟΑΕΔ & προγραμμάτων υποστηριζόμενης απασχόλησης.
- ✓ Αναπτύξτε δεξιότητες μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα και επαγγελματική κατάρτιση.
- ✓ Συζητήστε αν είναι χρήσιμο να αποκαλυφθεί η διάγνωση στον εργοδότη ή όχι.

Συμπέρασμα

Η διάγνωση αυτισμού δεν αποκλείει από την εργασία. Με τη σωστή υποστήριξη και ενημέρωση, τα άτομα με ΔΑΦ μπορούν να βρουν και να διατηρήσουν μια θέση που ταιριάζει στις δυνατότητές τους.

EELIXI

Επιμέλεια Περιεχομένου
Νίκος Καπράλος

Γραφιστικός Σχεδιασμός & Επιμέλεια
Μαρία Φράγκου

Βρείτε μας στα Social Media:

 [.@e.x.e.l.i.x.i](https://www.instagram.com/.@e.x.e.l.i.x.i)

 [@autism.gr](https://www.youtube.com/.@autism.gr)

 [@Exelixi](https://www.facebook.com/.@Exelixi)

210-5728901, 210-6770841
Περιστέρι - Χαλάνδρι

www.autism.gr